

Rozhodnutie č. 2001/ZK/3/1/101

v konaní začatom na návrh spoločnosti Perex, a. s. so sídlom Pribinova 25, Bratislava vo veci vydania rozhodnutia o tom, či konanie spoločnosti Versus, a. s. so sídlom Moskovská 4, Bratislava má povahu zneužívania dominantného postavenia na relevantnom trhu

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 2001/ZK/3/1/101
Bratislava 26. 03. 2001

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, III. výkonný odbor ako úrad príslušný podľa § 11 ods. 1 zákona č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov, v konaní začatom na návrh spoločnosti Perex, a. s. so sídlom Pribinova 25, Bratislava vo veci vydania rozhodnutia podľa § 11 ods. 1 písm. e) zákona č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov o tom, či konanie spoločnosti Versus, a. s. so sídlom Moskovská 4, Bratislava má povahu zneužívania dominantného postavenia na relevantnom trhu podľa § 7 ods. 5 zákona č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov a vo veci vydania rozhodnutia o povinnosti zdržať sa zneužívania dominantného postavenia na relevantnom trhu a odstrániť závadný stav podľa § 11 ods. 1 písm. f) zákona č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov, takto

rozhodol:

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky podľa § 12 ods. 4 písm. b) zákona č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov **konanie zastavuje**, spoločnosť Perex, a. s. so sídlom Pribinova 25, Bratislava vzala návrh na začatie konania späť.

Odôvodnenie:

Dňa 27.12.2000 bol faxom na Protimonopolný úrad SR /ďalej len "úrad"/ doručený návrh na začatie konania navrhovateľa PEREX, a. s., so sídlom Pribinova 25, Bratislava /ďalej len "Perex"/, v zastúpení JUDr. Pavlom Hagyarim, advokátom advokátskej kancelárie ALIANCIA ADVOKÁTOV, Štúrova 13, Bratislava, vo veci zneužívania dominantného postavenia na relevantnom trhu spoločnosťou Versus, a. s., so sídlom Moskovská 4, Bratislava. Toto podanie, vrátane splnomocnenia pre JUDr. Pavla Hagyariho bolo úradu písomne doručené dňa 28.12.2000. Navrhovateľ pôsobí na trhu vydávania periodickej tlače, je vydavateľom denníka s celorepublikovou pôsobnosťou *Pravda* a týždenníka *Moment*. Odporca, spoločnosť Versus, a. s., so sídlom Moskovská 4, Bratislava /ďalej len "Versus"/ pôsobí na trhu polygrafickej

výroby denníkov/d'alej aj "tlač denníkov"/ a ku dňu návrhu na začatie konania vykonávala aj tlač denníka Pravda, na základe zmluvy o dielo č. 9/1999 so spoločnosťou Perex. Táto zmluva bola uzatvorená na dobu určitú do 31.12.2000. V období od 08.12.2000 do 21.12.2000 boli navrhovateľovi postupne predložené rôzne návrhy novej zmluvy zo strany Versusu. V poslednom návrhu zmluvy o dielo sa nachádzali ustanovenia, týkajúce sa ceny diela, možnosti vypovedania zmluvy, ktorá je naviazaná len na podstatné porušenie zmluvy a povinnosti zaplataenia zmluvnej pokuty v značnej výške, ktoré boli pre navrhovateľa neprijateľné.

Podľa vyjadrenia navrhovateľa, tento nemieni zotrvať v zmluvnom vzťahu so zhotoviteľom za dojednaných podmienok po celé obdobie troch rokov a situáciu je donútený riešiť eventuálne vybudovaním vlastnej novinovej tlačiarne. Definícia podstatného porušenia zmluvy zo strany zhotoviteľa je pre objednávateľa, z hľadiska nadväzujúcich zmluvných záväzkov, likvidačná.

Zmluvná pokuta v uvedenej výške je pritom niekoľkonásobne vyššia ako predpokladaná škoda na strane zhotoviteľa i ako suma potrebná na kúpu staršej rotačky. Navrhovateľ v podaní taktiež považuje za neprijateľné nútenie zo strany zhotoviteľa i k odberu novinového papiera v rámci predmetu zmluvy na rozdiel od doterajších štandardných a zaužívaných podmienok, podľa ktorých si vydavatia dodávali do tejto tlačiarne papier sami. Pre navrhovateľa to znamená, vzhľadom na dojednané kontrakty na dodávku novinového papiera, ročný nárast nákladov o sumu 4 500 000,- Sk. Realizácia predmetných zmluvných ustanovení znamená diskrimináciu navrhovateľa pri porovnateľnom plnení voči ostatným vydavateľom, ako aj viazanie súhlasu na odber ďalšieho plnenia, ktoré s požadovaným predmetom vecne ani podľa obchodných zvyklostí nesúvisí. Navrhovateľ sa domnieva, že Versus má, v dôsledku absencie iného porovnateľného subjektu poskytujúceho predmetné služby v požadovanom rozsahu a kvalite, dominantné postavenie na relevantnom trhu, a preto navrhuje, aby úrad vydal v zmysle § 11 ods. 1 písm. e) a f) zákona toto rozhodnutie:

1. Návrh zmluvy o dielo zo dňa 20.12.2000 predložený spoločnosťou Versus je zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu.
2. Spoločnosť Versus je povinná zdržať sa zneužívania dominantného postavenia na relevantnom trhu.
3. Spoločnosť Versus je povinná uskutočňovať v prospech navrhovateľa riadne a včas tlač periodickej publikácie Pravda za tých podmienok, aké sú poskytované na relevantnom trhu pre zhodné alebo porovnateľné plnenia.

Navrhovateľ zároveň požaduje, aby úrad vydal v zmysle § 12 ods. 6 zákona toto predbežné opatrenie: Spoločnosť Versus je povinná až do právoplatného rozhodnutia o návrhu navrhovateľa plniť svoje práva a povinnosti vo vzťahu k navrhovateľovi a uskutočňovať riadne a včas tlač periodickej publikácie Pravda za tých istých podmienok, ktoré boli dojednané medzi navrhovateľom a spoločnosťou Versus v zmluve o dielo č. 9/1999 zo dňa 08.06.1999.

Úrad dňa 28.12.2000 upovedomil druhého účastníka konania o začatí konania a zároveň spoločnosť Versus požiadal, aby sa štatutárni zástupcovia vyjadrili k predmetu konania v zmysle § 12 ods. 5 zákona. Dňa 29.12.2000 sa zástupcovia spoločnosti Versus dostavili na úrad za vyššie uvedeným účelom. Štatutárny zástupca spoločnosti uviedol, že bol oboznámený s predmetom konania a podal k nemu nasledovné stanovisko. Nesúhlasil s návrhom na začatie konania, pričom sa

zaviazal bližšie dôvody uviesť písomne a úradu ich doručiť do piatich pracovných dní. Zároveň nesúhlasil s návrhom na vydanie predbežného opatrenia, nakoľko sa domnieva, že takéto predbežné opatrenie by bolo v rozpore so zásadami zmluvnej voľnosti, keďže platnosť zmluvy uzatvorenej s navrhovateľom skončí 31.12.2000. Navrhovateľ zároveň predložil úradu kópie zmlúv uzatvorených so spoločnosťami Vydavateľstvo časopisov a novín, s. r. o., Bratislava /ďalej len "VČN"/, NO PUBLISHING HOUSE, a. s., Bratislava /ďalej len "No publishing"/, Perex, DENNÍK PRÁCA, s. r. o., Bratislava /ďalej len "Denník Práca"/, Šport Press, a. s., Bratislava /ďalej len "Šport Press"/, THEBEN, a. s., Bratislava /ďalej len "Theben"/>.

Úrad sa, po zvážení všetkých zistených skutočností, rozhodol nevydať predbežné opatrenie podľa § 12 ods. 6 zákona, nakoľko dospel k názoru, že účel konania nebol ohrozený a nebolo potrebné do ukončenia konania dočasne upraviť vzťahy medzi jeho účastníkmi v rozsahu navrhovanom navrhovateľom. Úrad na základe zhodného vyjadrenia obidvoch účastníkov konania zistil, že ustanovenia Zmluvy o dielo č. 9/1999, uzatvorenej medzi účastníkmi konania na dobu určitú do 31.12.2000, ktorá bola v čase podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia platná, boli obidvoma zmluvnými stranami dodržiavané. Úrad by po ukončení platnosti zmluvy k 31.12.2000 vstupoval do zmluvnej voľnosti strán, pričom by nemohol niesť následky vyplývajúce z prípadných škôd niektorej zo strán, vzniknutých núteným plnením.

Dňa 03.01.2000 úrad oslovil všetkých konkurentov navrhovateľa, t. j. vydavateľov denníkov s celorepublikovou pôsobnosťou, ako aj tých konkurentov tlačiarne Versus, ktorí tlačia denníky s celorepublikovou pôsobnosťou, so žiadosťou o poskytnutie údajov potrebných pre určenie relevantného trhu, ako aj obvyklých podmienok na tomto trhu.

Dňa 08. 01. 2001 bolo, v zmysle dohodnutej lehoty zo dňa 29.12.2000, úradu doručené vyjadrenie spoločnosti Versus /ďalej aj "odporca"/ k návrhu na začatie konania podaného spoločnosťou Perex.

Odporca potvrdil, že 08.11.2000 boli ukončené ústne rokovania medzi ním a spoločnosťou Perex o obchodných podmienkach spolupráce. Podľa jeho názoru bol predložený návrh zmluvy v súlade s predchádzajúcimi rokovaniami a v závislosti od výšky nákladov bol pre všetkých vydavateľov identický.

Cenová kalkulácia na tlač denníka Pravda bola stanovená na základe jednotných kritérií platných v spoločnosti Versus pre vydavateľov denníkov s rovnakým resp. porovnateľným nákladom. K tomuto tvrdeniu boli priložené ako dôkaz cenové kalkulácie denníkov Pravda a Národná obroda.

K dobe trvania zmluvy v zmysle čl. IX. Zmluvy sa odporca vyjadril v tom zmysle, že so všetkými vydavateľmi má uzatvorené dlhodobé zmluvy, čoho dôkazom sú kópie zmlúv predložené úradu dňa 29.12.2000. Zmluva so spoločnosťou Republika, a. s., Bratislava /ďalej len "Republika"/, ktorá bola podpísaná 29.12.2000, ako aj zmluva so spoločnosťou R-PRESS, a. s., Bratislava /ďalej len "R-PRESS"/, boli priložené ako dôkaz v prílohe listu. Zmluvné pokuty sú s vydavateľmi dojednané individuálne, pričom dojednania o nich sú identické pre vydavateľov Perex, Šport Press a No publishing. Čo sa týka odberu novinového papiera, okrem spoločností VČN, Šport Press a Denník Práca, je tento dodávaný zmluvne tlačiarňou všetkým ostatným vydavateľom, teda spoločnostiam: No publishing, Theben a Republika. So spoločnosťou R-PRESS už odporca nie je v zmluvnom vzťahu, nakoľko denník *Slovenská republika* už táto spoločnosť nevydáva. Obchodnou snahou spoločnosti Versus je pritom unifikácia novinového papiera z dôvodov technologických, keďže používaním rôznych druhov papiera dochádza k rýchlejšej amortizácii tlačiarenských technológií a výpadkom vo výrobe, ako aj cenových, vzhľadom na

možnosť získania množstevných rabatov u dodávateľov papiera pri zhromaždení jednotlivých objednávok.

Odporca považuje návrh na začatie konania za právne neopodstatnený, nakoľko nezneužíval ani nezneužíva svoje postavenie na relevantnom trhu, nikdy si od svojich obchodných partnerov nevyucoval pod zámienkou alebo hrozbou uzatvorenie obchodných zmlúv a vždy plne rešpektoval právny poriadok garantujúci zmluvnú voľnosť účastníkov obchodných vzťahov. Preto navrhol úradu návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietnuť. Úrad, listom zo dňa 16.02.2001, vyzval v zmysle § 12 ods. 5 zákona obidvoch účastníkov konania, aby sa pred vydaním rozhodnutia ústne vyjadrili k výsledkom šetrenia, ktoré úrad vo veci vykonal. Úrad zároveň požiadal predsedu úradu o predĺženie lehoty na rozhodnutie v zmysle § 49 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní do 26.03.2001. Účastníci konania boli o predĺžení lehoty upovedomení.

Po oboznámení sa s výsledkami šetrenia v predmetnom konaní dňa 21.02.2001 obidvaja účastníci konania do záznamu uviedli, že sa k výsledkom šetrenia vyjadria do 10 dní. Dňa 27.02.2001 podal splnomocnený zástupca spoločnosti Versus písomné vyjadrenie k výsledkom šetrenia.

V bode 1. tohto vyjadrenia vyjadruje pochybnosť v súvislosti so správnosťou postupu úradu v zmysle správneho poriadku v nadväznosti na sprievodný list, ktorým bol dňa 27.12.2000 úradu zaslaný faxom návrh na začatie konania, pričom poukazuje na dohady o konzultáciách právneho zástupcu spoločnosti Perex na pôde úradu pred podaním návrhu na začatie konania. V bodoch 2., 3. a 4. vyjadrenia sumarizuje dôkazy, ktoré podporujú, podľa názoru zástupcu spoločnosti Versus, vyjadrenie spoločnosti Versus k návrhu na začatie konania. V bodoch 5. a 6. vyjadrenia poukazuje na špekulatívne konanie Perexu, vzhľadom na to, že v II. štvrtroku 2001 uvažuje s tlačením denníka vo vlastnej tlačiarňi. V bode 7. vyjadrenia navrhuje, aby bola úradu zo strany Perexu predložená zmluva o dodávke papiera so spoločnosťou Stora Enso Sachsen GmbH, Eilenburg, Nemecko ako dôkaz. Spoločnosť Perex sa k výsledkom šetrenia v uvedenom termíne nevyjadrila.

K vyššie uvedeným pochybnostiam o správnosti postupu úradu, týkajúceho sa predbežnej konzultácie zástupcu spoločnosti Perex s úradom pred podaním návrhu na začatie konania, úrad uvádza, že konzultácie týkajúce sa výkladu jednotlivých ustanovení zákona poskytuje priebežne na požiadanie ktorejkoľvek strane, nakoľko úrad, ako predkladateľ zákona o ochrane hospodárskej súťaže, je na takýto výklad príslušný.

Úrad požiadal spoločnosť Perex o zaslanie zmluvy o dodávke novinového papiera na rok 2000 a 2001. Spoločnosť Perex úradu požadované podklady zaslala listom zo dňa 15.03.2001, ktorý bol úradu doručený dňa 20.03.2001. Úrad zaslané podklady prešetril a spoločnosť Versus znovu vyzval, aby sa v zmysle § 12 ods. 5 zákona oboznámila s výsledkami ďalšieho šetrenia, ktoré úrad v zmysle jej návrhu vykonal. Zástupcovia spoločnosti Versus sa na úrad dostavili, v zmysle tejto výzvy, dňa 23.03.2001.

Dňa 21.03.2001 bol úradu faxom doručený list č. 1011/PMÚ SR/2001 zo dňa 21.03.2001, v ktorom navrhovateľ - spoločnosť Perex, v zastúpení JUDr. Pavlom Hagyarim, berie predmetný návrh na začatie konania vo veci vydania rozhodnutia podľa § 11 od. 1 písm. e) a f) v celom rozsahu späť z dôvodu dohody akcionárov spoločnosti Perex a Versus. Toto podanie bolo v zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom poriadku doložené aj písomne dňa 22.03.2001 listom č. 1582/PMÚ SR/2001.

Ku späťvzatiu návrhu na začatie konania zo strany spoločnosti Perex sa dňa 23.03.2001, pri

oboznámení sa s výsledkami šetrenia v zmysle § 12 ods. 5 zákona, vyjadril aj štatutárny zástupca spoločnosti Versus. Podľa jeho vyjadrenia, spoločnosť Perex zobrala návrh na začatie konania späť na základe vzájomných ústnych rokovaní s predstaviteľmi spoločnosti Versus. Vzájomné rokovania vyústili do ústnej dohody o narovnaní vzájomných vzťahov a o vrátení sa vydavateľa Perex s tlačou denníka Pravda do tlačiarne Versus v termíne do 01.07.2001, v závislosti od uzatvorených zmlúv spoločnosti Perex s tlačiarňami PRINTER, a. s., Bratislava a PORTOUR, a. s., Bratislava.

Vzhľadom na vyššie uvedené, úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

o

rozklade:

Podľa § 61 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní možno podať proti tomuto rozhodnutiu rozklad. O rozklade rozhoduje predseda Protimonopolného úradu SR. Rozklad možno podať na III. výkonnom odbore Protimonopolného úradu SR v lehote do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. Včas podaný rozklad má odkladný účinok.

	Ing. Agáta Gregorová riaditeľka III. výkonného odboru
--	--

Rozhodnutie dostanú:

1. JUDr. Pavel Hagyari, Štúrova 13, P.O.BOX 69, 814 99 Bratislava
2. Ing. Michal Baričák, Versus, a. s., Moskovská 4, 811 08 Bratislava